

Szabadidő –tanulási idő felnőttkorban

**6. Magyar Nemzeti és Nemzetközi Lifelong
Learning Konferencia**

Pécs, 2010. április 29-30.

Erdei Gábor Ph.D
Debreceni Egyetem

Oktatási szűrők

- Oktatáspolitikai
- Oktatási intézmények térbelisége
- Hátrányos helyzetben lévő csoportok
- Belépő szűrések vizsgákkal
- A tanuló társadalmi-gazdasági helyzete
- Oktatási intézmények különbözősége
- Intézményi értékrend különbségek (Graham-Brown 1991)

Felnőttkori tanulást akadályozó tényezők I.

- Szituációs akadályok (egyénre hatnak adott időben)
 - Forrás (pénz) hiány
 - Idő hiány
 - Elérhetőségi problémák
- Intézményi akadályok (kizáró vagy nem támogató tényezők)
 - Képzési programok időbeosztása, intézmények

Felnőttkori tanulást akadályozó tényezők II.

szükséges képzés hiánya

nappali képzésben futó programok

Felnőttkori tanulást akadályozó tényezők III.

- Diszpozíciós tényezők (egyéni attitűd és önértelmezés)
 - Öregnek, idősnek érzi magát az egyén
 - Bizalomhiány a korábbi tanulási sikertelenségek miatt
 - Tanórák és maga a tanulás szellemi és fizikai hatásai (McGivney 1990, Cross 1981)

Szabadidő

- A szakpolitikákban és napjaink paradigmáiban használt fogalmak: LLL, tanuló társadalom, tudás társadalom – idő dimenzióval rendelkeznek
- Rubinstein tanulás megközelítése (1964):
 - tartós, egységes folyamatokat alkotó, zárt rendszerű és kötött tanulás
 - a nem tartós, részleges folyamatokat alkotó, nyitott és kötetlen tanulás

A posztindusztriális kor változásai

- Posztindusztriális időszerkezet jelentős mértékben átalakult: egyenetlen, labilis időszerkezetek alakulnak ki
- Tanulási formák változásai
- Társadalom értelmezésének változása: munkatársadalom (working society, 1950-es évek) – szabadidő társadalom (leisure society, 1970-es évek) – tanuló társadalom (learning society, 1990-es évek)

A kutatásról

- Kutatás célja: A felnőttképzés és közművelődés kapcsolatrendszerének vizsgálata
- Kutatás helyszíne: Debrecen hat városrésze
- Kutatás időpontja: 2009 május és november
- Minta: N=1212
- 4 kérdéscsoportban (szabadidő – lehetséges tanulási idő, kulturális/közművelődési intézménylátogatás, felnőttképzési szükséglet felmérése, finanszírozás) 28 kérdés

Heti szabadidő mennyisége (órában kifejezve)

Egyáltalán nincs szabad időm	2.9%
1-5 óra	28.5%
6-15 óra	45.8%
16-30 óra	17%
31 óránál több	5.8%

Szabadidő megoszlása

Hétköznapokon egyáltalán
nincs szabadidőm, csak
hétvégén 9.9%

Hétköznapokon maximum 1
óra, a többi hétvégén 18.2%

Hétköznapokon is van 1-2 óra,
a többi hétvégén 36.3%

Hétköznapokon is van több
mint 2 órám, de alapvetően
hétvégén 16.3%

Egyenletesen oszlik el a hét
minden napján 19.3%

Hol, milyen formában tölti a szabadidejét?

Főleg lakásomban/házamon belül egyedül 8.4%

Főleg lakásomban/házamon belül társaságban 21.6%

Főleg lakásomon/házamon kívül egyedül 3.6%

Főleg lakásomon/házamon kívül társaságban 20.4%

Részben lakásomon/házamon belül, részben viszont ezen kívül egyedül 4.8%

Részben lakásomon/házamon belül, részben viszont ezen kívül társaságban 40, 2%

Mivel, hogyan tölti el a szabadidejét

Döntően passzív szabadidő felhasználás
(tv nézés, mozi látogatás, szórakozóhely
stb.)

24.6%

Döntően aktív szabadidős tevékenység
(sport, kertészkedés, könyvolvasás,
színházlátogatás stb.)

20.4%

Részben passzív, részben pedig aktív

55%

Mennyire tudja tudatosan megtervezni és beosztani szabadidejét

Tudatosan tervezem szabadidős programjaimat , és az esetek többségében meg is tudom ezeket valósítani	24.8%
Tudatosan tervezem szabadidő programjaimat, de sok esetben egyéb feladataim átírják ezeket	30.3%
Alapvetően rendszertelenül, ahogyan a körülmények alakítják	38.7%
Teljesen rendszertelenül	6%
Nincsen szabadidőm	-
Egyéb éspedig	-

Milyen időszakban tudna képzésben részt venni?

Napi rendszerességgel 10%

Heti rendszerességgel, hétvégére
koncentrálva 25.4%

Havonta egy-két alkalommal 39%

Havonta egyszer 17.1%

Havonta többször, de rendszertelenül 8.2%

Hány órát tudna szánni tanulásra?

Naponta több mint 2 órát	3.8%
Naponta 1-2 órát	23%
Naponta kevesebb mint 1 órát	11.5%
Hetente egy-két napon 1-2 órát	21.1%
Két hetente néhány órát	12.8%
Havonta rendszertelenül néhány órát	10.8%
Még nem tudom, de biztosan meg tudnám teremteni a szükséges tanulási időt	12.8%
Nem tudnék tanulásra időt szánni	3.8%

Milyen formában tudna képzésbe bekapcsolódni?

Esti képzési formában (hetente 2-3 alkalommal esténként) 24.3%

Levelező formában (havonta 2-3 alkalommal hétvégenként) 38.3%

Hagyományos távoktatási formában 13.4%

E-learninges formában 19.1%

Egyéb, éspedig 4.6%

Köszönöm a figyelmet!

erg@tigris.unideb.hu